REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ:

In Viena: M. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare dĭ.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 148. Brașov, Miercurĭ 5 (18) Iulie. 1900.

Adevĕrul despre „pact“.

De un timp încóce biroul de pressă unguresc lucréza cu îndoite forțe pentru a lăți părerea, că o apropiere între Maghiarĭ și Românĭ, în vederea viitórelor alegerĭ dietale, este nu numai posibilă, dér că se află chiar în pregătire. Cu tóte deosebirile și contrastele între diferitele părerĭ, ce se lanséză de către foile unguresci în articulĭ, corespondențe, comunicate etc. cu privire la viitórea atitudine politică a Românilor, observatorul atent și pricepĕtor va găsi în acest chaos de faime lățite cu tendență o trăsătură comună. Va descoperi, că prin rĕspândirea acestor faime despre o viitóre apropiere maghiaro-română, se urmăresce o sistemă și că scopul este dea aduce zăpăcélă în opiniunea publică română, de-a produce de-o parte ilusii, de alta bănuelĭ și neîncrederĭ între Românĭ și, încurcând astfel minţile lor, a-i slăbi în cugetarea comună, concentrată și de sine stătătóre asupra situațiunei reale, în care se află.

Tactica nu e nouă. Tot-déuna Ungurii în momente grave și decisive au umblat sĕ producă zăpăcélă și turburare în minţile Românilor, ca apoi sĕ-i pótă cu atât mai ușor amăgi și desbina. Așa și acum de un an și mai bine, foile lor ne cântă cântecul împăcării și al frățietății, fără ca sĕ se fi întêmplat nimic, dér absolut nimic, ce ar pute sĕ justifice cât de puțin dragostea cea mare, ce i-a apucat de-odată pe adversarĭ de a-se îmbrățișa cu noi.

Inainte cu câte-va dile am arătat, în ce consistă intrigele fóiei banffyste contra lui Szell pe tema „pactului“, ce l'ar fi încheiat acesta cu Românii. Atuncĭ am dis, că periculul situațiunei de față pentru Românĭ devine prin aceea mai mare, că guvernul Szell de fapt nu se gândesce la un fel de pact cu Românii, dér pentru aceea lucră din rĕsputerĭ sĕ-i mâne în staulul guvernamental.

Și cine va dice, că guvernului nu-i stau la dispositiune diferite mijlóce de-a lucra în acéstă direcțiune? Dintre tóte cel mai periculos pentru causa nóstră póte fi mijlocul de a-se folosi de unelte luate chiar din sînul nostru, precum și de neînțelegerile și desbinările, carĭ din nenorocire nu lipsesc nicĭ dintre noi.

Afară de acésta se mai simte destul de bine, că cei dela guvern își desfășură tótă influința spre a îndupleca și câștiga pentru planul înjghebării Românilor în partidul guvernamentalĭ, îndeosebĭ pe archiereii noștri.

Se lucréză prin urmare din rĕs puterĭ, așa dicĕnd, pentru guvernamentalisarea cestiunei române dela noi. Le-ar plăcé, firesce, adversarilor noștri sĕ vadă pătura inteligentă a Românilor părăsind, în urma promisiunilor și ademenirilor lor, tabĕra poporului și făcĕnd esperimente individuale, pe socotéla și în paguba drepturilor acestuia.

Am înregistrat erĭ, ca un specimen al viclenelor încercărĭ de ademenire guvernamentală, un comunicat al semi-oficiósei „Kel. Ért.“. Acest comunicat vorbesce de un pas, ce l'ar fi făcut la guvern Românii din unele cercurĭ, „carĭ aderă la concordia româno-maghiară și pășesc pe față pentru apropiere“. Ei sĕ fi esprimat adecă dorința, ca la alegerile viitóre în cercurile locuite de Românĭ guvernul sĕ nu octroeze candidațĭ oficialĭ, ci Românii sĕ-șĭ numéscă proprii lor candidațĭ, ér Szell sĕ fi recunoscut dorința lor de echitabilă.

Scirea este dată așa, ca ómenii naivĭ sĕ crédă, că în adevĕr guvernul Szell ar fi fórte indulgent, ba echitabil chiar față cu Românii din acele cercurĭ, carĭ ar voi sĕ alégă pentru dietă. Le-ar concede chiar icĭ colo sĕ-șĭ numéscă ei proprii lor candidațĭ. Anume nu se spune, ce fel de candidațĭ pot fi aceștia și cu ce program vor fi admișĭ, ca sĕ pară cu atât mai liberală pretinsa concesiune.

Privit lucrul mai de-aprópe însĕ, reiese neîndoios, că, octroațĭ orĭ neoctroațĭ, se trateză aicĭ numai și numai de candidațĭ guvernamentalĭ, adecă de mamelucĭ *in optima forma.*

Puțin impórtă décă cutare candidat guvernamental va fi ales cu clopotul, orĭ mai în tăcere. Ceea-ce se pretinde este, sĕ fiă mameluc credincios și sĕ placă guvernului, nu trebue sĕ fiă scris tocmai pe lista oficială; ér printr'asta se resolvă de sine și cestiunea, cu care program póte fi candidat. Chiar și comunicatul oficios amintit, pe lângă tótă măestria, cu care este redactat, scóte la ivélă vicleșugul, când dice, că din împrejurarea, că guvernul e înclinat a concede și numirea de proprii candidațĭ, nu urméză, că din tóte acele cercurĭ se vor trimite esclusiv numai deputațĭ românĭ în dietă.

Prin urmare e vorba numai, ca icĭ-colo, sĕ se creeze aparența, că Românii își aleg deputații din propriul lor îndemn, nu la poronca directă a guvernului. Scopul e clar. Voiesc sĕ facă a-se crede, că ceea ce se va petrece eventual în cutare și cutare cerc electoral, este efluxul dorinței poporului român, că acesta renunță la postulatele sale și s'aruncă în brațele stăpânirii, așteptând tótă mântuirea dela grația ei.

Semi-oficiósa vorbesce de cercurĭ române, carĭ în împrejurările de față nu au altă trébă mai urgentă, decât a bate toba frățietății și a umbla în ruptul capului după grația celor dela guvern.

Cine sunt aceștia? Décă îi scie — și trebue sĕ-i scie, după-ce susține, că ministru-președinte s'a înțeles cu ei — de ce nu-i numesce, ca sĕ scim cu cine avem de a face, și cine sunt aceia, carĭ au îndrăsnéla, ba temeritatea chiar de a voi sĕ representeze poporul român în tabĕra mamelucéscă?

Orĭ cine ar fi aceștia — și manifestațiile pe la unele banchete și câte un articul de diar în doi-spre-diece perĭ ne cam indică urma lor — ei, décă ar fi adevĕrate ce se scriu, s'ar face culpabilĭ de cea mai grea crimă în contra națiunei lor, lucrând și uneltind in numele ei fără de nicĭ o împuternicire și cu desconsiderarea hotărîrilor luate și a programului național stabilit de representanții ei firescĭ în adunările naționale.

Sunt fórte șirețĭ adversarii noștri, dér tótă șiretenia și tótă viclenia lor nu le va pute ajuta nimica, deóre-ce poporul nostru prea este pățit și prea mult este desvoltat în el consciința națională, decât ca după atâtea jertfe și lupte sĕ se lase a fi tras pe sfóră într'un mod atât de abominabil.

Situațiunea în Austria.

Am arătat erĭ, că ministru-președinte *Koerber* a mers la Ischl, unde a fost primit de Majestatea Sa. Insemnătatea acestei audiențe se caută în faptul, că Koerber, înainte de ce ar fi plecat la Ischl, a avut o convorbire cu șeful clubului Cehilor tinerĭ *Dr. Stransky.* Afară de acésta în ultimele dile Koerber a avut convorbirĭ cu mai mulțĭ membri ai stângei germane asupra situațiunei.

Pressa austriacă, comentând călĕtoria la Ischl a ministrului-președinte, bănuesce, că ea stă în legătură cu demersurile prealabile, ce vor trebui sĕ fiă luate pentru campania de tómnă. Pe când însĕ progresiștiĭ germanĭ liberalĭ, al căror organ este „Neue Freie Presse“, sunt de părere, că o majoritate fără un concurs însemnat al liberalilor nu ar fi posibilă, pe atuncĭ organul Cehilor bĕtrânĭ „Politik“ susține, că formarea majorității parlamentare fără de Cehĭ nu se póte închipui, se impune dér reconstruirea vechei Drepte. Cu totul de altă părere este „Deutsches Volksblatt“, organul creștinilor-socialĭ. El dice, că „Drépta aparține istoriei și că insistența cu care diarele cehice țin la absurditatea, că reconstruirea Dreptei ar fi posibilă, nu póte schimba cestiunea; ea este mai mult un barometru pentru cunóscerea situațiunei neplăcute în care au ajuns acum Cehii“. Numita fóie declară, că ar fi o eróre politică a-se crede în posibilitatea unei majorităţĭ, fără de elementele adevĕrat germane, precum ar fi tot așa o nebuniă, când Cehii ar fi eschișĭ pentru tóte timpurile dela formarea majorității.

Decât aceste vocĭ din pressă, mult mai însemnat este ceea-ce s'a petrecut Duminecă în *Brünn.* S'au ținut adecă două adunărĭ din partea a două partide, în care s'a discutat *asupra proiectelor de lege a limbilor.*

Partida germană progresistă din Moravia a ținut o adunare fórte numĕrósă, în care s'a primit unanim un proiect de resoluțiune, declarând, că: *Germanii nu pot de loc sĕ priméscă proiectul de lege al guvernului privitor la regularea raporturilor de limbă în Moravia,* fiind-că acest proiect nu ține sémă de postulatul privitor la susținerea deplină și intactă a limbei germane oficiale interne, ci lasă liber teren de rĕspândire și aplicare a limbei cehice. Resoluțiunea provócă pe deputații germanĭ sĕ facă tot posibilul de a împiedeca realisarea proiectului de lege, fiind-că nu póte fi acceptabilă decât acea resolvare a cestiunei limbei, pe lângă care limba germană sĕ ocupe locul cuvenit, ca limbă a statului, a armatei și administrativă.

Clubul *partidei poporale cehice* încă a ținut o adunare în Brünn, la care au luat parte mai mult de 800 persóne. Adunarea a primit unanim un proiect de resoluțiune, în care se accentuéză dispositunile vătĕmătóre cuprinse în proiectul de lege a limbilor pentru Moravia și se declară, că acel proiect *trebue respins.* Décă guvernul ar voi o soluțiune pacĭnică, el ar trebui sĕ nisuéscă, ca Germanii sĕ nu facă o comediă din acțiunea de împăcare în Moravia. Adunarea declară, în fine, că consimte pe deplin cu atitudinea de până acum a deputaților cehĭ în parlament, le votéză încredere deplină și mulțămită și-i provócă sĕ apere și în viitor onórea poporului cehic.

Și în *Eger* s'a ținut Duminecă o adunare poporală, convocată de partida Germanilor radicalĭ. Aicĭ au vorbit deputațiĭ *Iro* și *Wolff* contra legilor de limbă, cerĕnd, ca limba germană sĕ fiă decretată ca limbă de stat contra tuturor pretensiunilor celorlalte naționalitățĭ.

Un album d-lui Urechiă.

(Coresp. part. a „Gazetei Transilvaniei“.)

Sinaia, 2 Iulie v.

Se scie, că Româniĭ transilvănenĭ aflătorĭ în România liberă, au hotărît sĕ ofere d-lui *V. A. Urechiă,* marele apĕrător al causei naționale, un *album* din incidentul aniversărei de 50 anĭ, de când luând condeiul în mână a apĕrat cu statorniciă interesele Românismului.

Pentru acest scop s'a ales o delegațiune compusă din d-nii Ignatie *Mircea* licențiat în drept, Dr. Ghiță *Pop,* Dr. *Stinghe,* G. *Brătianu,* Septimiu B. *Mureșanu* secretarul Ligei culturale, V. *Miteanu,* Nic. *Boca* și Luca *Rusu* student, carĭ presentându-se adĭ în 2 Iulie v. c. la Sinaia, au predat ilustrului jubilant albumul din cestiune, care cuprindea peste o miie de iscăliturĭ și e lucrat cât se póte mai artistic.

In fruntea albumului era gravat în aur monogramul d-lui V. A. Urechiă și portretul sĕu. O Româncă din Ardeal îi ridică ca semn de recunoscință o cunună de laur. Pe aceeașĭ pagină dedicația, care ațĭ publicat'o în alt numĕr al diarului D-Vóstrĕ.

La órele $2^1/_2$ p. m. presentându-se delegația, d-l V. A. *Urechiă,* deși bolnav, a primit pe membriĭ delegațiunei cu o deosebită afecțiune. D-l Dr. Gh. *Pop,* profesor, îl salută în numele transilvănenilor printr'un discurs fórte frumos, relevând meritele bĕtrânului jubilant și recunoscința, ce-i datoréză întreg Românismul pentru titanica luptă, ce a dus pe terenul național și cultural.

Mulțumindu-i adênc mișcat d-l Urechiă, studentul *Mureșanu* 'i recitéză o poesiă admirabilă ocasională, scrisă de iubitul nostru poet Coșbuc.

Mai vorbesce simpaticul Ignatie *Mircea,* arătându-i mulțumirile Ardelenilor pentru interesul, ce mai ales a purtat sorții lor, vestind în tótă lumea dreptele lor aspirațiunĭ naționale și cerĕnd sprijinul lor puternic pentru realisarea idealelor lor justificate.

Servindu-se apoi o copiósă și luxuósă gustare, d-l Septimiu B. Mureșianu toastéză pentru ne 'ntrecutul apostol al Românis

mului, d-l Urechiă, salutându-l în numele tinerimei române din Ardeal și al pressei de peste munțĭ, care aderă cu tótă dragostea la acest festival și-i doresce sĕ ajungă anii, când sĕ pótă vedé cu oohii realisarea sfântului ideal, pentru care a luptat o viéță întrégă.

D-l Urechiă, mulțămind pentru meritósele cuvinte, asigură, că în tóte dilele, ce-i mai reservă Ceriul, îșĭ va face datoria cu constanță. Cântându-i-se apoi un întreit „sĕ trăéscă", delegația s'a retras cu cele mai plăcute impresii.

Discurs comemorativ

rostit de d-l profesor **Dr. Iosif Blaga** la parastasul celebrat cu ocasiunea jubileului gimnasiului din Brașov.

(Fine).

La anul 1850 le succese Brașovenilor sĕ deschidă clasa primă gimnasială, într'o casă închiriată, sub conducerea harnicului și devotatului profesor Gavril Muntean, primul director al gimnasiului nostru.

De câtă bucuria va fi vibrat inima fundatorilor, când li-a făcut Dumnedeu fericirea a participa la deschiderea gimnasiului și când vedeau ei, cei cu inima atât de caldă, de românéscă, pe școlarii românĭ alergând însĕtoșațĭ de cultură la școlă gimnasială românéscă.

Porțile Sionului culturii naționale se deschiseră decĭ la anul 1850 și în Brașov!

Bucuria acésta generală a trebuit sĕ măréscă patosul inimii lor în atâta, încât îndată sĕ și încépă a se cugeta la desĕvêrșirea operei, la zidirea templului nou, care sĕ cuprindă în sînul sĕu tóte altarele sciinței în limba națională.

„Sĕ zidim Ierusalimul românesc" au devenit vorbele de ordine ale lui Popasu, carĭ invólvă în sine espresia celei mai sublime tendințe.

Sĕ zidim în grădina nóstră Ierusalimul românesc, a fost rĕspunsul Brașovenilor.

Opera acésta însĕ era mai grea de esecutat.

Dér bărbații noștri condușĭ de credința, că unde e voința omului e și puterea lui Dumnedeu, s'au pus pe lucru și cu marĭ jertfe de banĭ, s'a adus în îndeplinire și opera acésta.

Acésta a și fost proba de foc a acelor inime nobile.

Pagina acésta a istoricului școlelor este cea mai înălțătóre de suflet.

Istoria întrégă a scólelor nóstre, dér pagina acésta mai mult, este un tablou fidel și viu, în care se învederéză lupta sublimă a unor Românĭ alesĭ cu greutățile vieții moderne, din care luptă tăria de voință nutrită de mintea luminată și simțĕmintele puternice ale Brașovenilor au asigurat învingerea pe séma Românului.

Greutățile, cu carĭ au avut a se lupta întemeiătorii școlelor nóstre, erau mai marĭ decât se pot închipui adĭ. Ele au fost însĕ învinse, căcĭ credința bărbaților destinațĭ de provedință a ține lupta, era mai mare decât grăuntele de muștar, éră focul inimii lor era nestins.

Cât de hotărîțĭ, de tarĭ în credință și voință erau Brașovenii în urmărirea și realisarea scopului lor se constată chiar și prin ideile lor rĕmase negru pe alb. In representațiunea trimisă la 14 Aug. 1851 Episcopului Șaguna pentru ca acesta sĕ esopereze la guvernul țĕrii dreptul de publicitate pe séma gimnasiului, ei scriu astfel: „Noi credem tare, că Inaltele locurĭ ne vor împlini cererea nóstră peste tot, cu atât mai vêrtos, că noi suntem hotărîțĭ, că de am căpăta de o sută de orĭ negativă, de-o sută de orĭ sĕ recurăm la dreptatea și mila preînduratului nostru împĕrat, care a garantat la tóte națiunile, așa și la a nóstră, libertatea de a se puté cultiva; am hotărît, ca sĕ nu ne lăsăm de acéstă întreprindere, de am merge pe jos măcar până la Inaltul tron împĕrătesc în Viena".

Éră încât privesce mintea pĕtrundĕtóre și simțĕmintele înalte naționale de carĭ erau călăudițĭ, când era vorba de asigura cestiunĭ de drept, de administrație și de educație pe séma scólelor românescĭ, vorbesc clar următórele puncte din Legĕmêntul ce s'a încheiat de către representanții Bisericii S-lui Nicolae și cei ai bisericii S-tei Adormirĭ, în scopul susținerii scólelor înființate:

Pt. II: „Scóla are sĕ rĕmână în vecĭ națională confesională nefiindu-i nicĭ-odată ertat a îmbrăca alt caracter sĕu natură, decât ce se cuprinde în natura ei de sus. Acésta o înțelegem așa, că zidirea acestor scóle, și fondurile ce i-se vor aduna, trebuie sĕ fiă și sĕ rĕmână numai proprietate a Românilor de religiunea rĕsăritĕnă dreptcredinciósă, sub blăstĕm și afurisenia, tocmai și profesorii sĕ se alégă și sĕ se denuméscă numai din sênul națiunei române de religiunea rĕsăritĕnă drept-credinciósă, precum se cere chiar și în instrucțiunea bisericei dela Sf. Nicolae din anul 1843".

VI. „Tocmai pentru-că aceste douĕ comune și respective representanțe îșĭ reservă nu numai șie-șĭ dreptul administrării pe viitor al acestor școle, precum îl avură de vécurĭ, — representanțiĭ acelorașĭ se și îndatóră pe sine și pe toțĭ urmașii lor în deregĕtoriile de representanțĭ, inspectorĭ, sĕu eforĭ, din véc în véc a pune la cale și a căuta tóte mijlócele, câte ar adăoga la îmbunĕtățirea, înavuțirea, lărgirea și tótă putinciósa înflorire a de multe-orĭ pomenitei școlei naționale confesionale, atât prin crescerea fondului din feliurĭ de isvóre și prin regulata lui administrare, cât și prin tótă putinciósa înmulțire a profesorilor cu lefĭ cuviinciόse și a sciințelor într'ênsele; — de unde urméză, că representanții vor primi în sênul lor și vor denumi la curatela scólelor numai bărbațĭ, carĭ vor fi în tótă privința cunoscuțĭ de evlavioșĭ, amicĭ ai școlei, întocmai ca și ai bisericii, ér pe contrarĭ se vor sili a-i depărta".

Pt. XII „In cele din urmă subscrisele representanțe se îndatóră înaintea ceriului și a ómenilor, că vor păzi și apĕra tóte punctele și condițiunile acestui legĕmênt din cuvênt în cuvênt, cu atâta sânțeniă și tăriă nestrămutată, încât, décă cumva, ceea ce nu credem, din nenorocirea religiunei drept-credinciόse și a națiunei s'ar întêmpla, ca după timpurĭ și vécurĭ, una din aceste douĕ representanțe sĕ se prefacă întrégă în partidă sĕu taraf vrășmaș culturiĭ și fericirii naționale, voind a strica școlelor prin apucare de mĕsurĭ contrarii acestui legĕmênt și înaintării scólelor, atuncĭ cealaltă representanță, care va rĕmâne întru tóte credinciósă, apĕrătórea punctelor de mai sus, are prin acésta dreptul de a provoca în contra representanței necredinciόse la comuna respectivă, din a cărei sîn va fi purcedênd aceeașĭ; ér când și aceeașĭ comună ar lucra pe față tot în înțelesul representanței sale necredinciόse legĕmêntului, atuncĭ representanța păzitóre de acest legĕmênt rĕmâne în dreptul sĕu de a cârmui și a administra scólele singură. Tot acésta se înțelege și despre acea representanță sĕu comună, care ar părăsi drept-credinciósa sa religiune și ar trece la alta, una ca acésta adecă îșĭ va perde tot dreptul sĕu asupra acestor scóle".

Étă cum se inverederéză mărețiă fondatorilor scólelor nóstre din Brașov, cum se vede, că aceia erau bărbațĭ alesĭ de Dumnedeu anume pentru a îndeplini o misiune sfântă, a crea Românilor din acéstă țéră o armă puternică pentru dobêndirea culturii naționale, de ce tocmai în aceste timpurĭ se simția lipsă mare, în vederea desvoltării împregiurărilor create după anul 1848.

Mintea ni-se opresce în loc, când contemplăm momentul acesta din desvoltarea vieții nóstre culturale, și tótă puterea nóstră psichică ni-se preface în admirațiune intensivă și în venerațiune profundă.

Admirăm și venerăm pe fundatorii scólei nóstre ca pe cei mai ilustri și de valóre fiĭ ai némului nostru!

Școlele înființate de ei sunt adĭ cele mai puternice arterii din viéța nóstră culturală și națională. Póte nicĭ nu a sosit încă timpul ca sĕ se aprețieze la valórea sa cea adevĕrată importanța lor.

Vrednicul director prim al gimnasiului esprimă în un mod forte judicios importanța acestor scóle în un scurt pasagiŭ al vorbirii sale ținute la punerea petrii fundamentale a gimnasiului și anume el declară:

Sĕ nu-mĭ dică unii: la ce școle...?! Sunt la conlocuitorii noștri destule școle; acolo pot învĕța și copiiĭ noștri, — căcĭ toțĭ câțĭ cugetă așa, observă el, se asémĕnă cu acei părințĭ degenerațĭ, carĭ ar dice: De ce trébă mame matróne? Avem doicĭ ca sĕ ne créscă copiiĭ!"

Da, iubiților! școlele nóstre de aicĭ sunt mame matróne ale poporului românesc. Și fiind-că noi Românii din acéstă țéră avem puține matróne de felul acesta, ele ne sunt cu atât mai scumpe, sunt cu atât de mai mare valóre și mai importante.

Bărbații, carĭ ni-au adus la ființă aceste scóle sunt cei mai binemeritați pentru némul românesc din acéstă patriă!

Valórea vieții și meritul lucrării lor cresce îndeosebĭ, décă se au în vedere împrejurările vieții poporului și influența ce au esercitat și esercitéză aceste școle asupra vieții nóstre românescĭ.

Imĭ aduc aminte, cum caracteriséză un istoric vechiŭ polon, cu numele Dlugoss, pe Stefan cel mare. Acest istoric pune pe Stefan între cei mai marĭ bărbațĭ ai istoriei, căcĭ Stefan între împrejurările, în carĭ a domnit, a desvoltat o mai mare energiă decât acei principĭ marĭ pușĭ în fruntea unor popóre marĭ, carĭ sunt renumițĭ în istoria lumei.

Așa și cu întemeietorii școlelor nóstre. Duhul din ei, mintea și inima lor, n'a fost de mai mică valóre, în raport cu împrejurările, decât duhul din bărbații marĭ amintițĭ în istoria lumei. Acțiunea desvoltată de ei pe terenul cultural, în raport cu împrejurările nóstre, denotă forță și nobleță de inimă, cum nu se află mai potențată nicĭ la bărbații numițĭ marĭ în istoria lumii.

Pentru noi întemeiătorii școlelor nóstre sunt ómenĭ providențialĭ.

Și acum vine rêndul sĕ ne întrebăm noi pe noi, toțĭ câțĭ suntem de față și câțĭ nutrim o inimă românéscă în pepturile nóstre: care este datorința nóstră către memoria acelor bărbațĭ?

Rĕspunsul ar fi scurt:

Sĕ fim pĕtrunșĭ în tótă ființa nóstră sufletéscă de simțĕmêntul recunoscinței față de ei, ca către marii binefăcĕtorĭ ai neamului nostru.

Ce va fi însĕ acest simțĕmênt de recunoscință față de nisce binefăcĕtorĭ, carĭ nu mai sunt în viéță, căcĭ numai unul din ei mai este între noi, între cei vii, și anume zelosul protopop *Ioan Petric*, căruia îi și putem manifesta, adevĕrat, tótă căldura inimei recunoscĕtóre.

Cum ne vom manifesta recunoscința către cei ce sunt în locașurile Domnului?

Așa, că vom umbla întru căile dênșilor!

Sĕ ne pĕtrundem de ideile și simțĕmintele, de carĭ au fost ei pĕtrunșĭ în lucrarea lor pentru realisarea binelui, de care ne simțim împărtășițĭ.

Sĕ cultivăm cu cea mai mare sfințenie instituțiunile școlare în direcțiunea determinată de ei, în virtutea inspirațiunii, ce au avut dela geniul poporului românesc și dela voința lui Dumnedeu.

Membrii forurilor administrative sĕ se întăréscă în convingerea, că averea dată lor spre administrare, care nu e averea lor proprie, ce ar puté fi chivernisită după placul personal, și după simțul preocupațiunii omenescĭ de tóte dilele, este o avere cu menire sfântă.

Gândul, cu care se conduce administrarea acestei averĭ, și în genere a scólelor, sĕ fie cel curat și românesc, dictat numai și numai de interesul desvoltării culturii naționale românescĭ.

Aceste forurĭ sĕ fie întărite în consciința, că pentru a se puté lucra în sensul cel adevĕrat în cadrul datorinței lor, e de lipsă, ca în sinul sĕu înainte de tóte sĕ domnéscă armonia și buna înțelegere, condiția neapĕrată, pentru de a se puté produce în consfătuirile lor judecățile, carĭ au sĕ determine conducerea și administrarea școlelor în direcția cea sănĕtósă.

Membrii corpului didactic sĕ fie în tot momentul conscii, că s'au angajat a lucra în o școlă creată de spiritul însuflețirii unor Românĭ. Sĕ simtă, că fondul din care îșĭ iau salariile, nu este format din banĭ adunațĭ ca imposite, ci e făcut din banĭ dațĭ ca jertfă pe altarul culturii și religiosității neamului nostru, jertfă inspirată de simțul național și religios.

Sĕ aibă apoi tot-déuna în vedere, că pe lângă însuflețire pentru activitatea școlară, li-se recere, în vederea problemei educative o misiunii lor, iubire și bună înțelegere între sine și încredere reciprocă.

Și apoi ei trebue sĕ țină mai mult, decât orĭ-cine, cont de adevĕrul că: *Nih'l sine Deo.*

Tinerimea școlară sĕ aibă în tot momentul deșteptat simțul, că ea nu este aicĭ în o școlă făcută nicĭ din moșia părinților lor, nicĭ din banĭ de dare luațĭ dela ei; ci sunt în o școlă înființată de nisce binefăcĕtorĭ. Sĕ scie însĕ, că acei binefăcĕtorĭ nu au jertfit pentru fericirea fiilor cutăror părințĭ din diferite ținuturĭ locuite de Românĭ, ci au jertfit pentru fiiĭ națiunii și ai bisericii române. aceia s'au făcut binefăcĕtorii națiunii și bisericii române.

*

Brașovenii, și mai ales credincioșii bisericilor proprietare a școlelor, carĭ stau mai aprópe de acéstă falnică instituțiune și pentru carĭ trebue sĕ fie influența spiritului fundatorilor mai viuă și mai puternică, sĕ caute a se tot însufleți de duhul părinților lor, pentru ca prin însuflețirea acésta sĕ-șĭ facă inima accesibilă pentru fapte înălțătóre și pentru virtute românéscă, și pentru ca din némul lor sĕ ése tot generațiunĭ vrednice de acei marĭ binefăcĕtorĭ ai némului românesc, pe carĭ îi glorificăm adĭ.

*

Tótă suflarea românéscă apoi sĕ vină la consciință clară, că aicĭ în Brașov este un talisman al Românilor, care recere grije și interes din tóte părțile.

*

Am presentat înaintea ochilor D-vóstră sufletescĭ inima fundatorilor școlelor românescĭ de aicĭ și am accentuat datorința, ce se impune inimei nóstre față de memoria lor și față de averea, ce ni-au încredințat'o, datorințe ce isvorĕsc în mod firesc din simțul de administrațiune și venerațiune, ni-l deșteptă când privim opera măréță a acelora.

Și cine dintre D-Vóstrĕ nu ar admira instituțiunile scolare românescĭ din Brașov?!

*

Parastasul celebrat adĭ cu atâta pompă și așa de solemnel în biserica acésta îșĭ are rostul sĕu adevĕrat numai, décă acestei manifestațiunĭ festive corĕspunde și un simț înălțător în inimele D-Vóstrĕ.

*

Și acum cu sufletul înălțat, plinĭ de admirațiune și venerațiune sĕ ne ridicăm inima către Dumnedeu luminătorul minții omenescĭ și părintele nostru prea bun, mulțumindu-i cu toții, într'o simțire, pentru binele și iubirea, ce a acordat némului și bisericii nóstre și apoi curățițĭ la suflet și întărițĭ în credința în Dumnedeul nostru sĕ mergem sĕ încoronăm cu florĭ mormintele întemeiătorilor și binefăcĕtorilor școlelor nóstre, căcĭ așa faptă bună și plăcută lui Dumnedeu îndeplinim.

Din Bucovina.

— *Conferență politică.* D-l baron Eudoxiu *Hormuzachi*, presidentul comitetului național român, a convocat pe diua de erĭ 16 Iulie, la órele 4 d. a. în localitățile palatului țĕrii, o conferență politică, la care au luat parte deputațĭ din dietă și parlament. La ordinea dilei încurcăturile, pe carĭ le-a făcut noul diar „Timpul".

— *Societatea pentru cultura română din Bucovina* a ținut Joia trecută, în diua Sfinților Apostolĭ Petru și Paul, o adunare estra-ordinară, care a fost cercetată de un numĕr frumos de membri. Aprópe cu toții câțĭ au fost față la acéstă adunare, au hotărît sĕ se cumpere otelul Weiss din Cernăuțĭ. In încăperile și grădina acestui otel va ridica Societatea *palatul național* pentru tótă nația română din Bucovina.

— *Din Câmpulung* se vestesce, că la petrecerea poporală de Joi, Românii din Câmpulung și district au trimis d-lui deputat Dr. Popovicĭ următórea scrisóre de aderență:

„Poporul român din Câmpulung și district, întrunit astădĭ la petrecerea poporală a cabinetului de lectură „Deșteptarea", Vĕ asigură și cu acéstă ocasiune de iubirea și încrederea sa, rugându-Vĕ tot odată sĕ lucrațĭ cu aceeașĭ dragoste și mai departe pentru sfânta nóstră causă, și sĕ stăruițĭ cu tótă energia ca „Patria" sĕ apară cât mai curênd".

— *Esamenul de maturitate* la gimnasiul din Cernăuțĭ l'au trecut următorii Românĭ: Bendas Otto, Caragea Emilian, Isopescul Emanuil, Scarlat Modest, Șcraba Modest și Șcraba Aurelian. După ferii alțĭ șése Românĭ se supun esamenului de maturitate.

Rĕsboiŭ în China.

Luptele din Peking.—Uciderea streinilor.

Étă scirile telegrafice despre luptele marĭ și despre omorîrea tuturor strĕinilor din Peking:

Bruxella, 15 Iulie. (Raportul biuroului „Havas" și „Reuter"). Ministeriul de esterne a primit dela representantul belgian din Shanghai următórea telegramă cu data de 14 Iulie: *Șeng*, directorul chines al telegrafului, a comunicat guvernorului din Santung cu data de 7 l. c., că trupele europene, carĭ au apĕrat ambasadele, au făcut o erupțiune și au ucis 200 soldațĭ ai generalului Tung. Boxerii n'au putut ocupa ambasadele. Ei au fost îndreptat contra ambasadelor douĕ tunurĭ.

Londra, 15 Iulie. Se anunță din isvor oficial, că guvernorul din Santung a tele-

grafat erĭ la Shanghai, că *soldaţii chinesĭ s'au unit cu Boxerii* şi óre întregĭ au atacat ambasadele. La început ei n'au putut sĕ pĕtrundă în ele. Au început apoi sĕ le bombardeze cu tunurĭ grele, ca sĕ-şĭ facă o spărtură în ziduri.

New-York, 15 Iulie. (Scire oficială). „Newyork World" anunţă din *Shanghai*: Directorul telegrafului, *Şeng*, a trimis consulilor o telegramă, în care spune, că **streinii din Peking au fost ucişi.** *Şeng* condamnă pe generalul *Tung* şi adauge, că *Tung* s'a înfuriat aşa de mult din causă, că ambasadele s'au opus, încât a dat ordin, ca ambasadele sĕ fiă bombardate cu tunurĭ grele, aşa că *clădirile lor au ars şi în urma acésta strĕinii au fost nimiciţi.*

Londra, 15 Iulie. (Biroul „Reuter"). Telegrama guvernorului din Santung dice: Bombardarea asediatorilor a făcut spărturĭ în clădirile ambasadelor din Peking. *După o apĕrare eroică, şi după-ce li-s'au sfîrşit muniţiunile,* **toţĭ streinii au fost ucişi.**

Situaţia la Tien-Cin.

Londra, 15 Iulie. Cu data de 10 l. c. i-se comunică din Cifu biroului „Reuter" despre evenimentele întêmplate la Tien-Cin în 6, 7 şi 8 l. c.: Numĕrul Chinesilor cresce mereu, cutezanţa lor se potenţéză. *Din di în di oraşul e tot mai strîns asediat.* Puşcăturile chinese au ruinat mulţime de case, între carĭ şi fabrica de gaz. După-ce Englesii şi Americanii au făcut în nóptea spre 6 l. c. încercărĭ zadarnice de-a cuceri un tun chines, Chinesii au îndreptat un atac vehement contra stabilimentului strĕin, pe care însĕ Japonesii l'au respins. In 7 Iulie Chinesii au început din nou bombardarea. O granată a cădut în tabĕra armatei englese, a ucis doi ómenĭ şi pe doi i-a rănit. Comandantul suprem chines a provocat pe comandantul rus *Stössel sĕ părăsescă Tien-Cin*-ul şi sĕ *evacueze Taku*, dér Stössel a rĕspuns, că *n'are drept a tracta cu rebelii.*

Londra, 15 Iulie. Dela admiralul *Seymour* au sosit douĕ telegrame. Una datată din 9 l. c. spune: Adĭ la 4 óre diminéţa trupele au atacat posiţia inimicului spre sud-vest dela colonia strĕină. Mulţĭ soldaţĭ chinesĭ şi Boxerĭ au cădut. Arsenalul nu l'au putut susţine trupele aliate, decĭ l'au nimicit prin foc. Inimicul a pierdut 130 ómenĭ. Pierderile aliaţilor sunt bagatele.

A doua telegramă cu data de 12 Iulie spune: Chinesii au atacat erĭ la 3 óre diminéţa cu mare putere staţiunea căii ferate, dér au fost respinşĭ. *Aliaţii însĕ au pierdut 150 de ómenĭ în morţĭ şi răniţĭ.*

Estinderea rescólei.

Londra, 15 Iulie. Din Shanghai se anunţă biroului „Reuter" cu data de 13 l. c.: In *Ning-po* au fost turburărĭ seriose. *Misiunea rom. cat. a fost prefăcută în cenuşă.*

Petersburg, 15 Iulie. Oficiósa „*Torg Prom Gazette*" anunţă: Boxerii şi trupele rebele au atacat calea ferată spre nord de *Niucĭvang.* Cei cam 4000 de soldaţĭ, carĭ formézā trupa de apĕrare, n'au fost de ajuns sĕ apere linia ferată atacată de-odată în 10 puncte. Calea ferată a fost stricată în mai multe locurĭ. Rĕsculaţii au apărut şi la Niucĭvang, ameninţând oraşul apĕrat de o trupă de Cazacĭ. Telegraful dintre Wladivostok şi Port-Arthur a fost ruinat.

SCIRILE DILEI.

— 4 (17) Iulie.

Masa studenţilor românĭ din Braşov. D-l Virgil *Oniţiu*, director gimnasial, ca administrator al fondului mesei studenţilor, a publicat şi a scos de sub tipar în broşură separată o *dare de sémă* despre starea şi mersul fondului mesei studenţilor.

Acésta este a doua dare de sémă despre starea şi progresul acestui fond. In ea se arată numele fiă-cărui contribuent împreună cu sumele contribuite şi data contribuirei. Datele comunicate sunt îmbucurătóre şi dovedesc, că a fost fericită ideia înfiinţărei acestei instituţiunĭ naţionale de binefacere, care a fost şi este întêmpinată cu cuvenita căldură din partea Românilor peste tot. Fondul, ale căruia venite până în 28 Maiŭ 1899 constau din 3564 fl. 96 cr. (7129 coróne 92 banĭ) în 6 Iunie 1900, va sĕ dică după un an, s'a urcat la *17,694 cor. 80 banĭ.* — Erogaţiunĭ a avut fondul cu plătirea prândului pentru studenţĭ, tipăriturĭ, porto şi alte amĕnunte până în 28 Maiŭ 1899: 228 fl., 38 cr. séu 456 cor. 76 b. De atuncĭ şi până în 6 Iun. a. c. erogaţiunile s'au urcat la 3314 cor. 72 b. A rĕmas decĭ starea fondului în 6 Iunie: ***14.380 cor. 8 banĭ.*** Pe lângă acest capital, Masa studenţilor mai are şi „*Fundaţiunea Ioan şi Elena Săbădeanu*", care constă dintr'un scris fonciar urban român de 5% în valóre de 1000 lei. Din interesele acestui fond, conform disposiţiunilor întemeiătorilor, trei din cincĭ părţĭ, adecă 13 cor. 58 banĭ, s'au dat pentru masa studenţilor şi a rĕmas starea averii la 6 Iunie n. 1900: 1900 Lei, 9 cor. şi 4 banĭ

Înmormêntarea lui Creţulescu. Osămintele regretatului Nicolae Creţulescu au fost depuse în biserica Creţulescu, care era îmbrăcată în negru şi în frunde de stejar. Catafalcul, ridicat în mijlocul bisericei, era imposant, aflându-se pe el sicriul încunjurat cu florĭ naturale. La capĕtul catafalcului se afla pe-o periniţă albă mulţimea de decoraţiunĭ, ce le-a avut rĕposatul. Intre acestea „Marea Cruce a stelei României", „Marea Cruce a Coronei României", „Legiunea de onóre" a Franciei, „Vulturul alb" al Germaniei, „S-ta Ana" a Rusiei, „Legiunea de onóre" a Italiei, „Medgidia" a Turciei, Comandor al „Vulturului roşu" prusian etc. La înmormêntare Regele a fost representat prin d-nii general Vertiadi şi major Baranga. Discursurĭ s'au ţinut din partea d-lui ministru al justiţiei C. *Dissescu*, în numele guvernului; d-l Dim. *Sturdza* în numele Academiei Române; D-l I. S. *Aurelian* în numele Ateneului Român, toţĭ au accentuat meritele defunctului. Numĕrul corónelor trimise a fost fórte mare. Intre acestea notăm una din partea D-nei Sofia Creţulescu, a D-nei Zoe Lahovari, a familiei N. Creţulescu, a D-lui D. Sturdza, a diarului „Le 'Independance Roumaine", a ministerielor de esterne, finance, justiţiă, a Academiei Române, a Ateneului Român, a Facultăţii de medicină, a familiei Antonescu, a Eforiei bisericei Creţulescu şi alte multe.

Sêrbarea naţională francesă, aniversarea dilei de 14 Iulie, s'a făcut şi de rêndul acesta în Paris cu mare însufleţire. Pe Longchamps s'a ţinut o revistă militară, la care a participat şi preşedintele *Loubet.* El fu întêmpinat cu strigărĭ de: Trăéscă Loubet! Trăéscă republica! S'au audit însĕ şi strigărĭ de: Trăéscă armata! După revista militară, preşedintele Loubet a adresat o scrisóre ministrului de rĕsboiŭ *André*, în care dice: „Revista a arătat, că disciplina şi însufleţirea armatei nu lasă nimic de dorit. Schimbările necesare în echipamentul armatei s'au făcut, graţiă conlucrării parlamentului, conducĕtorilor şi iubirei de patriă a subordonaţilor; ele garantézā puterea armatei, care este cel mai bun gagiŭ al susţinerii păcii. Insufleţirea cu care au fost salutaţĭ elevii şcólelor militare şi trupele, este o dovadă de încrederea Franciei în armata sa naţională".

Cununiă. Ni-se anunţă din Bucurescĭ cununia d-lui profesor *G. I. Pitiş*, originar din Braşov şi domiciliat în Bucurescĭ, cu d-ra *Léonie Francois.* — Adresăm d-lui Pitiş şi soţiei felicitările nóstre cordiale.

Congresul Societăţii de cultură macedo-română se va ţiné la 24 Septemvrie în Bucurescĭ. La acest congres vor lua parte şi delegaţĭ din Macedonia. Congresul va fi presidat de d-l V. A. Urechiă.

„Prilipceana", noua societate comercială română, proiectată a se înfiinţa în comuna bănăţénă Prilipeţ, îşĭ va ţine adunarea de constituire Dumineca în 29 Iulie n. c. Capitalul social este deja asigurat prin subscrierĭ şi nicĭ o pedecă nu mai stă în calea înfiinţării nouei societăţĭ.

Conflict între doi ofiţerĭ. Fóia clericală „Reichspost" din Viena comunică următorul cas: Un ofiţer în activitate din armata austro-ungară s'a pronunţat în chip vătĕmător despre un archiduce stimat de întreg poporul. Marchisul *Tacoli*, sub-locotenent, al cărui tată este sub-colonel în retragere şi mareşalul suprem al principesei Adelgunda din Modena, a protestat bărbătesce contra vătĕmării şi a luat posiţiă pentru onórea archiducelui. Elĭ a provocat pe sub-locotenent sĕ-şĭ dovedéscă aserţiunile, ér acesta s'a provocat la o damă din societatea înaltă. Marchisul Tacoli s'a dus la respectiva damă, ca sĕ céră deslusirĭ, dér acésta a dis, că nu scie nimic. In urma acésta marchisul Tacoli a tras din nou la rĕspundere pe sub-locotenent şi lucrul a ajuns la un schimb de vorbe vătĕmătóre între ei, care a dat ansă ca sub-locotenentul sĕ provóce la duel cu pistolul pe marchis. La început marchisul Tacoli a dis, că nu dă satisfacţiă unui ofiţer, care minţesce. S'a constituit apoi un juriu de onóre, care a decis, că o minciună nu póte face pe un ofiţer incapabil de a primi satisfacţiă. Marchisul Tacoli s'a sfătuit apoi cu prietinii sĕi, că, fiind el catolic, ce are sĕ facă; prietinii l'au sfătuit, că, cu provocare la confesiunea sa catolică, trebue sĕ refuse duelul, însĕ contra ofiţerului póte sĕ facă arătare. Marchisul Tacoli a făcut întocmai şi urmarea a fost, că ofiţerul a trebuit sĕ părăséscă serviciul militar, ba a fost chiar degradat, aşa că în cas de rĕsboiŭ ar trebui sĕ fiă înrolat ca soldat de rênd. El a mai pierdut şi demnitatea de camerar. Casul acesta, dice fóia numită, va avé grave urmărĭ.

Cursurile şcólei de fortificaţii în Bucurescĭ s'au deschis alaltăerĭ. La aceste cursurĭ au fost trimişĭ 44 de ofiţerĭ din tótă ţéra. Cursurile vor dura o lună şi jumĕtate şi vor fi predate de profesorĭ specialĭ.

Din Transvaal în China. S'a întêmplat, că în primele lunĭ ale rĕsboiului sud-african, majorul *Reitzenstein*, care servesce în armata germană, şi-a cerut concediu şi s'a dus în Transvaal pentru a lupta contra Englesilor. Impĕratul Wilhelm audênd de acésta, l'a rechemat imediat, ér tribunalul marţial l'a osîndit pe Retzenstein la 6 sĕptĕmânĭ arest de fortăréţă, fiind-că fără concesiunea superiorilor sĕi a luat parte în rĕsboiul anglo-bur. Majorul îşĭ făcea pedépsa în fortăréţa Galtz. Avea sĕ mai petrécă acolo trei sĕptĕmânĭ. Alaltăerĭ însĕ, la ordinul direct al împĕratului Wilhelm, majorul a fost împărţit în statul major al corpului de armată german, care va pleca în China.

Rivalitatea dintre Rusia şi Japonia.

Se scie, că o rivalitate deja veche desparte pe aceste douĕ puterĭ. Póte sĕ se împace pentru a rĕpune mişcarea Boxerilor. Dér vorba e: ce va fi, când va trebui sĕ se reguleze situaţiunea imperiului din mijloc, când puterile interveniente se vor plăti ele înşi-le, apucând provinciile de mult timp dorite? Décă o conflagraţiune generală ar fi sĕ resulte din turburările din Extremul-Orient, ea va debuta de sigur printr'un rĕsboiŭ între Rusia şi Japonia. Şi una şi alta se înarmézā puternic, şi nu numai în vederea unui rĕsboiŭ cu China, ci chiar în vederea unei lupte între ele.

Un diar din Tokio, „*Yorodzu Choho*", dice:

„Guvernul nostru pare încredinţat, că *un rĕsboiŭ cu Rusia e inevitabil* mai curênd séu mai târdiu, şi nu esită a face nicĭ un sacrificiu, spre a duce armamentele nóstre militare şi maritime la aşa grad, că orĭ-când crisa s'ar produce, stabilitatea şi onórea imperiului nostru sĕ nu fiă atinse. Asemenea pregătirĭ se fac mereu în Europa şi décă şi Japonia va urma astfel, nimenĭ nu se va mira".

De altă parte, fundatorul societăţiĭ japoneze din Londra, d. *Diosy*, care se întórce din Tokio, s'a esprimat ast-fel într'un interview cu un representant al diarului „Daily Telegraf":

„Japonesii sunt prevĕdătorĭ şi se tem mult ca crisa chinesă sĕ nu-i ducă la o luptă cu mult mai seriósă, decât cea începută între puterile occidentale şi China. Cât timp numai forţele ordinei şi ale disordinei vor fi în conflict, nu va fi nimic de temut pentru pacea lumei. *Numai din momentul când ordinea va fi restabilită în China, va începe primejdia.* Japonesii prevĕd pentru momentul acela marĭ greutăţĭ".

Japonia acumulézā enorme aprovisionărĭ. Un diar din Cardiff, ţéra Galilor, anunţă, că agenţii japonesĭ au cumpĕrat în acest oraş o cantitate imensă de cărbunĭ, ce se cer anume pentru vasele de rĕsboiŭ.

Situaţiunea, fiind aşa, o comparaţiune între puterile Rusiei din Asia şi ale Japoniei devine fórte interesantă.

ULTIME SCIRI.

Londra, 16 Iulie. Lui „Daily Express" i-se anunţă din Shanghai cu data de erĭ. Din provincia *Phekiang* strĕinii s'au refugiat toţĭ aicĭ. In ultimele dile *au fost omorîţĭ în provinciile Hupei şi Honan 20.000 creştinĭ chinesĭ.* Multe mii de Boxerĭ merg spre Vej-Haj-Vej.

Lui „Daily Mail" i-se comunică din Shanghai, că în lupta din Peking cu ocasia ocupării şi dĕrîmării ambasadei englese, principele *Cing*, care sosise cu generalul *Vangvincĭau* în apĕrarea strĕinilor c'o armată considerabilă au fost respinşĭ de trupele principelui *Tuan.* Generalul *Vangvincĭau a cădut în luptă, ér principele Cing a dispărut.*

Berlin, 16 Iulie. Din Petersburg i-se anunţă lui „Berliner Localanzeiger", că după o telagramă privată, *Chinesii au nimicit lungă Tien-Cin 6 companii rusescĭ.* Din 800 ómenĭ n'au rĕmas în viaţă decât 30.

Londra, 16 Iulie. Din *Tien-Cin* se anunţă biroului „Reuter", că marĭ lupte se dau de câte-va dile între Chinesĭ şi trupele aliate. Chinesii au pierdut 400 ómenĭ, pierderile aliaţilor încă sunt marĭ.

Constantinopol, 16 Iulie. Corabia rusésca „Varnes" va trece Miercurĭ prin Bosfor, ducênd trupe şi arme în Asia orientală.

Madrid, 16 Iulie. Diarul „Heraldo" publică o scrisóre din *Manilla*, care spune,, că resculaţii filippinĭ au prins un general american şi 50 soldaţĭ.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,
se pot procura următórele cărţi:

Scrieri istorice.

Memorii din 1849—49 de regretatul *Vasilie Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Istorisirile cuprinse în acéstă carte sunt de cel mai mare interes istoric şi naţional, sunt scrise într'o limbă uşóră şi plăcută. Preţul 50 cr. (cu posta 55 cr.

„Povestea unei corone de oţel", opul mult dorit şi aşteptat al d-nului *G. Coşbuc*, a apărut în editura librăriei C. Sfetea din Bucurescĭ şi costă un leu şi 50 banĭ. E scrisă şi acéstă carte la înţelesul tuturor şi este atât de interesantă, încât cine o ia în mână, nu se mai póte despărţi de ea. In istoria acésta ni-se arată oglinda viuă a faptelor măreţe, prin carĭ a trecut România până a ajuns la independenţă. Scenele ce se descriu din râsboiul pentru neatârnare, sunt la culme mişcătóre şi însufleţitóre. Cartea e provĕdută cu numĕróse portrete şi ilustraţiunĭ. Ea stă în legătură cu *„Rĕsboiul nostru pentru neatêrnare* scris tot de d-l G. Cosbuc, aşa că cine şi-a procurat pe acesta trebue sĕ şĭ procure şi *„Povestea unei coróne de oţel"*. Sperăm, că fruntaşii noştri, înţelegênd importanţa acestor scrierĭ, vor stărui din rĕsputerĭ a-le rĕspândi cât mai mult în popor. Se pot procura ambela cărţĭ dela „Tipografia A. Mureşianu din Braşov". „Rĕsboiul nostru pentru neatârnare" coştă 50 cr. (cu posta 55 cr.), „Povestea unei Coróne de oţel" 75 cr. (cu posta 80 cr.)

Din istoria lumii, „tălmăcită de preotul *Constantin Morariu* din cartea nemţéscă a D-rului Th. B. Weltar şi întocmită pentru folosul poporului român din Bucovina", a apărut în editura „Deşteptării" din Cernăuţĭ: *partea a doua*. Ea este scrisă tot atât de bine şi de uşor, ca şi partea întâiŭ, care a avut şi la noi mare trecere mai ales printre popor. Preţul 50 cr. (plus 5 cr. porto.) — Cu acelaşĭ preţ se mai pot căpăta dela Tipografia „A. Mureşianu" şi esemplare din partea întâiŭ, adăugênd şi pentru acésta 5 cr. porto.

Zarandul şi munţii apusenĭ ai Transilvaniei, descriere de *Silvestru Moldovan*. Cu 9 ilustraţiunĭ şi o schiţă. E o carte tot atât de preţiósă şi rară în felul sĕu, ca şi cea dintâiŭ. Recomandăm şi acéstă carte pentru bibliotecile poporale, cum şi pentru toţĭ Românii, carĭ vor sĕ-şĭ cunóscă ţéra şi nemul lor. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr).

„Pintea Vitézul", tradiţiunĭ, legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul in sat şi la óste" Acesta este ritlul unei nouĕ cărticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritatul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 10 cr., cu posta 13 cr.

„David Almăşianu", schiţe biografice de *Ioan Popea*. Broşura acésta, atât de bine scrisă, presentă şi multe momente de însemnătate istorică. Preţul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Téra nóstră". Descrierea părţilor Ardealului dela Mureş spre miadă-di şi valea Murĕşului, de *Silvestru Moldovan*, — e o scriere unică în felul sĕu, atât de călduros apreţiată de întréga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile poporale ea n'ar trebui sĕ lipsésca. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr).

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi Lissa", interesanta şi eminenta conferenţă, ce a ţinut'o d-nul colonel c. şi r. *Francisc Rieger* anul trecut în reuniunile militare dela Braşov şi Sibiiu. Broşura conţine şi douĕ portrete bine reuşite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conţine şi o hartă a Lissei, cum şi ilustraţiunea mormêntului eroului nostru. Preţul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.40
Renta de corone ung. 4%	91.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.75
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	90.50
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.80
Renta de hârtie austr.	97.45
Renta de aur austr.	115.55
Losurĭ din 1860.	134.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.12
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	691.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	671.—
Napoleondorĭ	19.32
Mărcĭ imperiale	118.55
London vista	242.32½
Paris vista	96.52
Rente de corone austr. 4%	97.40
Note italiene	90.60

Cursul pieţei Braşov.

Din 17 Iulie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.10	Vênd.	19.20
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.30
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1900.

Budapesta — Predeal — Bucuresci.

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren mixt	Tren de persón.	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10.—	10.—			2 10	pl.	Viena	sos.		1.50	7.20	1.50	6.20
8.30	6 50		5.45	9.15		Budapesta			7.10	1.10	7.50	6.20
11.21	8 46	5.10	9.27	11.12		Szolnok		7.16	3.22	11.12	5.32	3.25
1.33	10.38	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány		4.36	12.54	Arad	3.56	1.12
3.42	11.56	7 22	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.		11.04	8.18	2.38	11.36
3.58	12.16	12.20	2.06	2.18	pl.		sos.	7.11	10.44	8.08	2.31	11.17
4.38	12.46	1.15	3.03	2.50		Mezö-Telegd		6.21	10.7	Maria-	2.01	10.42
5.20	1.26	2.21	3.45	3.26		Rév		5.26	9.32	Rodna	1.34	10.08
5.43		2.57	4.06			Bratca		4.51	9.11	7 30		9.50
6.31	2.16	4.00	4.53	4.16		Ciucia		3.25	8.37	7.28	12.52	9.19
7.16	2.49	4.59	5.32	4.52		B.-Huiedin		5.41	7.55	Pisci	12.20	8.37
8.06		6.13	6.24			Ghârbău		4.01	6.54			7.37
8 33	3.50	7.04	6 59	5.55	sos.	Cluşiu	pl.	3.00	6.13	6.05	11.01	7.—
8.50	tr. prs. 4.20	8.40	Tr. acc.	6.11	pl.		sos.	2.54	12.07	5.45	10.46	6.45
9.07	4.41	9.09	Comunicaţie direct. Bpesta-Arad-Predeal.	6.27		Apahida		5.02	11.45	Comunicaţ. dir. Buc., Pred., Braş. Teiuş, Arad, Bpsta		6.27
10.14	5.53	10.40		7.26		Ghiriş		3.40	10.24		9.23	5.12
10.44	6.24	11.25		7.50		Cucerdea		3.11	9.53		8.54	4.43
10.56	6.33	11.40		7 52				3.04	9.43		8.49	4.33
11.03	6.40	11.49				Uiuóra		2.58	9.37			4.27
11.12	6.48	11.59				Vinţul de sus		2.51	9.30			4.20
11.34	7.11	12.29		8.16		Aiud		2.29	9.07		8.23	3.59
11.52	7.32	12.55		8.32	sos.	Teiuş	pl.	2.07	8.45	3.33	8.06	3.38
12.24		1.30	11.45	8.37	pl.		sos.	1.42		3.18	8.00	3.02
12.53	Dela 1 Iunie circulă Duminecă şi în serbătorĭ gr. or. precum şi în fie-care Joia dela Braşov la Sinaia.	2.07				Crăciunel		1.09				2.36
1.02		2.26	12.28	9.04		Blaşiŭ (ungh. Târnavei)		12.58		2.52	7.35	2.21
1.14		2.36	12.29	9.05				12.56		2.51	7.34	2.26
						Blaşiu		12.49				2.16
1.45		3.14		9.31		Micăsasa		12.11			7.08	1.44
2.01		3.33	1.05	9.43	sos.	Copşa-mică	pl.	11.50	Circulă Vinerea Predeal-Braşov	2.16	6.56	1.25
2.15		3.48	1.07	9.47	pl.		sos.	11.14		2.14	6 50	1.06
2.33		4.08		10.01		Mediaş		10.55			6.37	12.49
3.04		4.45	1.43	10.25		Elisabetopol		10.24		1.42	6.16	12.18
3.40		5.27	2 08	10.53		Sighişóra		9.45		1.14	5.49	11.40
3.47		5 47	2.15	11 —				9.35		1.07	5.42	11.33
4.03		6 08	2.29	11.14		Haşfalău		9.12		12.53	5.28	11.16
5.35		7.54	3 31	12.26		Homorod		7.44		11.54	4.23	10.03
6.13		8.32		12.58		Agoştonfalva		7.03	4.51		3.50	9.22
6.43		9.09	4.16	1.16		Apaţa		6.38	4.20	11 11	3.35	8.57
7.16		9.40		1.35		Feldióra		5.58	3.32		3.15	8.27
8.—		10.25	5.07	2.09	sos.	Braşov	pl.	5.08	2.10	10.26	2.45	7.48
3.55	6.40	11.—	5.14	2.19	pl.		sos.	9.27	6.58	10.14	2.18	5.00
4.40	7.30	12.26	5.56	3.01		Timiş		8.47	5.57	9.36	1.42	4.05
5.10	8.00	1.11	6.26	3.31		Predeal		8.20	5.11	9.12	1.12	3.32
11.55	10.05 Sinaia	6.05	11.10	9.10	sos.	Bucuresci	pl.	3.05		5.40	9.15	7.50

Sepsi-St.-Georg — Ciuc-Gyimes — (Palanca).

Tren mixt				Tren mixt		
5.19	8 50	3.15	*Braşov*	8.25	1.51	6.48
4.58		2 27	*Cezdi-Oşorheiŭ*	8.53		6 50
7.10	11.05	4.57	Sepsi-Sângeorgiu	6.30	12.05	4.31
7.54	11 57	5 41	Malnaş	5.48	11.24	3.47
8.14	12 22	6.01	Băile Malnaş	5.36	11.12	3.35
8 57	1.09	6 43	Băile Tuşnad	4.53	10.30	2.48
9.18	1.32	7.08	Tuşnad	4.36	10 14	2.31
10.39	3.00	8.17	Ciuc-Sereda	3.20	8 56	1.08
1 35	5 57	sos.	Ciuc-Gyimeş	pl.	5.40	9.50

Copşa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraş

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tren	mixt				tr. prs.	tr. mixt	tr. dprt.	tren de persón	
2.21	4.43	11.30		7.10	pl.	Copşa mică	sos.	6.25	9.32	3.25		12.35
3.50	6.36	12.58	7.52	8.50		Ocna		5.07	8.08	1 50	3.29	11.01
4.12	7.04	1.20	8.18	9.15	sos.	Sibiiu	pl.	4.40	7.41	1 21	3.—	10.30
tr. mxt. 4.33	Comunică Numai Marţa şi Vinerea	tr. mixt 2.—	Circulă din 15 Maiu — în 15 Sept.		pl.		sos.		7.33	Circ. Marţa şi Vinerea	Cir. din 15 Mai — 15 Sep.	tr. mixt 8.57
5.23		2 54				Tălmaciu mare			6.45			8 04
6.15		3.59				Avrig			6.01			7.15
8.34		6.35			sos.	Făgăraş	pl.		3.32			4.25

Mureş-Ludoş — Bistriţa

Tren mixt şi de pers.					Tr. mixt şi de pers.		
4.—	Numai Luni, Joi şi Sâmb.	9.06	4.25	Mureş-Ludoş	6.49	7.30	Numai Lun, Joi şi Sâmb. circulă
5 01		10.29	5.39	Zau	5.52	6.35	
6 57		12.48	7.19	Ţagu-Budatelic	4.10	4.54	9.44
7.55		1.55	Bald	St. Mihaiu de câmpie	Numai	3.44	8.46
8.47		3.02	6.35	Lechinţa	Marţe,	2.48	7.43
9 24		3.52	Circ	Ş.-Măghiăruş	Viner,	2.05	6.52
10.14		4.55	Marţa	Bistriţa	Dumin circulă	1.16	5.55

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

1.40	8.10	3.16	9.00	pl.	Cucerdea	sos.	7.42	2.38	8.30	12.31
2.32	8.51	3.57	9.42		Ludoş		6.59	1.55	7.37	11.23
3.29	9.40	4.44	10.30		Cipău		6.24	1.19	6 51	10.39
4.32	10.30	5.34	11.22	sos.	Oşorhei	pl.	5.30	12.25	5.43	9.30
4.50	10.42	5.45		pl.		sos.		8.36	5.04	9.15
6 19	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.15	3.30	7:54

Ghiriş — Turda

7.33	10 50	6.—	10.23	Ghiriş	5.05	7.—	3.20	9.12
7.55	11.12	6-27	10.45	Turda	4.45	6.40	3.00	8.52

Dej — Bistriţa.

9 50	7.24	Dej.	6.48	3.25
10.49	8.30	Becleau	5 58	2.25
12.50	9.56	Bistriţa	4.29	12.55

Sibiiu — Cisnădie.

5.30	2.15	8.25	pl. Sibiiu s.	7.10	3.55	10 9
5.42	2.27	8.37	Selemb. „	6.57	3.42	9.56
6.06	2.51	9.13	s. Cisnăd pl.	6.36	3.21	9.35

Cluşiu — Zălau.

7.25	4.38	Cluşiu	5.45	9.29
7.48	5.25	Apahida	5.26	9.07
8.52	6.41	Gherla	3 42	7.38
9.14	7.07	Dej	3.57	7.03
9.38			3.42	
1.56		Zălau	10.45	

Sighişóra — Odorheiu-săcuesc.

Tren mixt			Tren mixt	
3 22	11.10	Sighişóra	9.51	5.32
3.54	11.40	Haşfalău	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-săcuesc.	7.15	3.—

Alba-Iulie — Zlatna.

4 37	9.40	4 36	Alba-Iulia	7 22	11.01	6 16
7.28	12.25	7.47	Zlatna	5.—	8.22	3.50

Braşov — Zărnesci

8.35	5.10	9.15	Braşov	7.27	1.32	8.34
9.57	6.12	10.07	Rêşnov	6.31	12.41	7.47
10 28	6.43	10.38	Zărneşti	6.00	12.05	7.20

Timişóra — M.-Rodna-Lippa.

3.20	9.05	3.15	Timişóra	7 50	1.05	7 20
7 08	12.43	6 37	M.-Rodna	4 00	9 51	3 32

Braşov — Chezdi-Oşorheiu

5.19	8.50	3.15	pl.	Braşovŭ	sos.	10.04	8.25	1.51	6.48
5.53	9.33	3.50		Prejmerŭ		9.34	7.55	1.21	6.10
6.35	10.31	4.34		Sepsi S. Georg.		8.47	7.04	12.30	5.04
6 50	10 49	4.52				In serbătorĭ dela 1 Iul. p. la 15 Sep.	6 49	12.15	4.51
8.03	12.33	6.05		Covasna			5.37	11.01	3.16
8.53	1.37	6.50	sos.	C.-Oşorheiu	pl.		4.58	10.22	2.27

*) Notă: Órele însemnate în stânga staţiunilor, sunt a se ceti de sus în jos; cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numeri încuadraţi [ ] cu linii mai negre însemnéză órele de nópte. — Semnul ⟵⟶ arată cu signa direcţia, încâtrău merge trenul.